

ΕΡΓΟ:

Έργο Αγωγού EastMed

Τίτλος Εγγράφου:	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων
Υπότιτλος Εγγράφου	Κεφάλαιο 12 – Κωδικοποίηση αποτελεσμάτων και προτάσεων για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων
Αριθμός Εγγράφου Έργου:	PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA--Ch12

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ.: 2 από 34

Στοιχεία εγγράφου	
Τίτλος Εγγράφου	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων
Υπότιτλος Εγγράφου	Κεφάλαιο 12 – Κωδικοποίηση αποτελεσμάτων και προτάσεων για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων
Εταιρεία	IGI Poseidon
Συγγραφέας	ASPROFOS, ERM
Έργο	Έργο Αγωγού EastMed
Αριθμός Εγγράφου Έργου	PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA--Ch12
Ημερομηνία	03/06/2022
Αναθεώρηση	00

Ιστορικό εγγράφου					
Αναθεώρηση	Συντάκτης	Έλεγχος από	Έγκριση από	Ημερομηνία	Έκδοση
00	ASPROFOS	ERM	IGI POSEIDON	03/06/2022	Για υποβολή στις Υπηρεσίες

Για τον Φορέα του Έργου

Digitally signed by: RESTELLI MATTEO
 Location: Milan
 Date: 01/06/2022 17:49:18

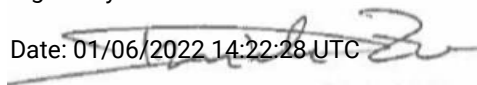
Digitally signed
 by Michail Folas
 Date: 2022.06.02
 15:25:37 +03'00'

Για τον Περιβαλλοντικό Μελετητή

Signed by DANIELE ZOLI

Date: 01/06/2022 14:22:28 UTC

FILIPPOS
 MARKOS
 SPANIDIS

Digitally signed by FILIPPOS
 MARKOS SPANIDIS
 DN: cn=FILIPPOS MARKOS
 SPANIDIS, c=GR,
 email=pspani@asprofos.gr
 Date: 2022.06.01 16:17:52 +03'00'

DIMITRIOS
 HOURMOUZIADIS

Digitally signed by dimitrios
 hourmouziadis
 DN: cn=dimitrios hourmouziadis,
 c=GR,
 email=dhourmouziadis@asprofos.gr
 Date: 2022.06.01 16:04:33 +03'00'

GEORGIOS
 VALAIS

Digitally signed by GEORGIOS
 VALAIS
 DN: cn=GEORGIOS VALAIS,
 c=GR, email=gvalais@asprofos.gr
 Date: 2022.06.01 16:08:23 +03'00'

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ. : 3 από 34

Πίνακας Περιεχομένων

12 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ 6

12.1	Είδος και μέγεθος δραστηριότητας	6
12.1.1	Γενικά στοιχεία του Έργου	6
12.1.2	Βασικά Στοιχεία του Έργου στην Ελλάδα.....	7
12.1.3	Κατάταξη του Έργου	10
12.1.4	Σχεδιασμός του Έργου	11
12.1.5	Γεωγραφικές Συντεταγμένες	12
12.1.6	Φορέας του Έργου	13
12.2	Θεσμοθετημένα Βασικά Χαρακτηριστικά Περιοχής Έργου Και Ευαίσθητα Στοιχεία Περιβάλλοντος.....	13
12.2.1	Χωρικός σχεδιασμός και χρήσεις γης.....	13
12.2.2	Διοικητική Υπαγωγή	14
12.2.3	Χαρακτηριστικοί τύποι τοπίου	15
12.2.4	Στοιχεία περιβαλλοντικής ευαισθησίας της περιοχής του Έργου	16
12.3	Ειδικές οριακές τιμές εκπομπής ρυπαντικών φορτίων και συγκεντρώσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.....	18
12.3.1	Οι οριακές τιμές και τα κρίσιμα επίπεδα ποιότητας της ατμόσφαιρας αναφέρονται στις ακόλουθες αποφάσεις:	18
12.3.2	Για τα υγρά απόβλητα ισχύουν:	18
12.3.3	Για διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων	18
12.3.4	Για την ποιότητα των επιφανειακών υδάτινων πόρων	19
12.3.5	Για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων	19
12.4	Ειδικές οριακές τιμές στάθμης θορύβου και δονήσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις	20

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ. : 4 από 34

12.5 Όροι, Μέτρα και Περιορισμοί που πρέπει να λαμβάνονται για την Αντιμετώπιση (Πρόληψη - Ελαχιστοποίηση - Επανόρθωση - Αποκατάσταση) των Δυνητικών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

20

12.5.1	Γενικοί Όροι	20
12.5.2	Οριστικοποίηση σχεδιασμού - προγραμματισμός υλοποίησης	21
12.5.3	Μέτρα και προϋποθέσεις για τον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη φάση κατασκευής:	22
12.5.4	Μέτρα και προϋποθέσεις για τον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη φάση λειτουργίας.	32
12.6	Χρονικό διάστημα ισχύος της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Προϋποθέσεις για την ανανέωση και τροποποίησή της	32
12.7	Άλλες Προβλέψεις	33
12.8	Υποχρεώσεις σχετικά με τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων	33
12.9	Δημοσιοποίηση	34
12.10	Νομικές δυνατότητες προσφυγής κατά της παρούσας Απόφασης	34

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1-1	Ταξινόμηση Αγωγού EastMed σε συμμόρφωση με την ΥΑ 170225/2014	11
Πίνακας 1-2	Συντεταγμένες των Τμημάτων και των Κύριων Στοιχείων του Έργου στην Ελλάδα.	12
Πίνακας 1-3	Διοικητική Υπαγωγή του Έργου	14
Πίνακας 1-4	Προστατευόμενες Περιοχές που διασταυρώνονται με το Έργο Αγωγού EastMed.	16

	<p style="text-align: center;">ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p> <p style="text-align: center;">Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">Αναθ. :</td> <td style="width: 30%;">00</td> </tr> <tr> <td>Σελ. :</td> <td>5 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ. :	5 από 34
Αναθ. :	00					
Σελ. :	5 από 34					

Συνομογραφίες

Βλ. Χάρτη Εγγράφου.

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12

12 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό καταγράφονται κωδικοποιημένα τα αποτελέσματα και οι προτάσεις της Μελέτης Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων, με τη μορφή περιβαλλοντικών όρων.

Η προαναφερόμενη κωδικοποίηση αποτελεσμάτων και προτάσεων αποσκοπεί στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας διαβούλευσης με το ενδιαφερόμενο κοινό και τις συναρμόδιες Υπηρεσίες, χωρίς να δεσμεύει την αρμόδια Περιβαλλοντική Αρχή ως προς το είδος και το περιεχόμενο της απόφασης που θα εκδώσει.

12.1 Είδος και μέγεθος δραστηριότητας

12.1.1 Γενικά στοιχεία του Έργου

Το Έργο Αγωγού EastMed στοχεύει στη μεταφορά φυσικού αερίου απευθείας από τα κοιτάσματα της ανατολικής Μεσογείου στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Φυσικού Αερίου μέσω μιας εξειδικευμένης σύνδεσης διαμέσου μιας εντελώς νέας διαδρομής, ενοποιώντας τις αγορές και ενισχύοντας τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού.

Ολόκληρο το Έργο Αγωγού EastMed έχει μήκος περίπου 2.000 km, εκ των οποίων περισσότερα από 1.400 km είναι υποθαλάσσια. Ο Αγωγός EastMed συνδέει υποθαλάσσια το Ισραήλ, την Κύπρο και την Ελλάδα και αφού περάσει από την Κρήτη και την Νοτιοανατολική Πελοπόννησο, διατρέχει για περίπου 540 km την ηπειρωτική Ελλάδα, κατευθύνεται κοντά στις ακτές της Θεσπρωτίας. Από εκεί, ακολουθώντας μια υποθαλάσσια διαδρομή 210 km στο Ιόνιο (που αποτελεί το υποθαλάσσιο τμήμα του αγωγού ΠΟΣΕΙΔΩΝ) κατευθύνεται στην Ιταλία..

Ο Αγωγός EastMed αποτελείται από μια Νότια και μια Βόρεια γραμμή για τη μεταφορά αερίου από πηγές του Ισραήλ και της Κύπρου, αντίστοιχα, μέσω της Πελοποννήσου και της Δυτικής Ελλάδας, στον αγωγό ΠΟΣΕΙΔΩΝ στη βορειοδυτική Ελλάδα. Ανάντη της Κρήτης, οι δύο αυτές γραμμές έχουν σχεδιαστεί για να λειτουργούν συμπληρωματικά καθώς και ανεξάρτητα, με την πρόβλεψη στην Κύπρο και στην Κρήτη, κατάλληλων υποδομών που εξυπηρετούν την κάθε γραμμή. Με αυτό τον τρόπο, το σύστημα καθίσταται εξαιρετικά ευέλικτο, συμβάλλοντας στην ασφάλεια του εφοδιασμού. Το Έργο Αγωγού EastMed περιλαμβάνει τα ακόλουθα κύρια στοιχεία:

A. Νότια Γραμμή EastMed (Ισραήλ → Κύπρος → Ελλάδα:

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ.: 7 από 34

- Μεταφέρει αέριο από ισραηλινές πηγές απευθείας από την Πλατφόρμα Συμπίεσης EastMed (ECP) στα ισραηλινά ύδατα στο Σταθμό Συμπίεσης και Μέτρησης στην Κρήτη (CS2/MS2) και από εκεί στην ηπειρωτική Ελλάδα στον αγωγό ΠΟΣΕΙΔΩΝ,
- Παραδίδει φυσικό αέριο στην Κύπρο για εγχώρια κατανάλωση μέσω μιας υποθαλάσσιας σύνδεσης σε μορφή Ταυ (Inline Tee Assembly, συνοπτικά ΙΤΑ) και ενός κλάδου αγωγού από την υποθαλάσσια σύνδεση (ΙΤΑ) προς την Κύπρο (το τμήμα OSS1 του αγωγού φτάνει από την πλατφόρμα του Ισραήλ στην ΙΤΑ, το τμήμα OSS1a από την ΙΤΑ καταλήγει στο Μετρητικό – Ρυθμιστικό Σταθμό (MS1a/PRS) στην Κύπρο και το τμήμα OSS2 από την ΙΤΑ στην Κρήτη),

B. Βόρεια Γραμμή EastMed (Κύπρος → Ελλάδα):

- Παρέχει φυσικό αέριο που προέρχεται από ένα ή περισσότερα από τα κυπριακά κοιτάσματα αερίου στο Σταθμό Συμπίεσης και Μέτρησης στην Κύπρο (CS1/MS1) πρώτα, μέσω του τμήματος OSS1b και στη συνέχεια στην Κρήτη (CS2/MS2N), μέσω του τμήματος OSS2N και από εκεί στην ηπειρωτική Ελλάδα και στον αγωγό ΠΟΣΕΙΔΩΝ,

C. Συνδυασμένο Σύστημα EastMed (Κρήτη → Ελληνικά Σύνορα):

- Στη θέση Προσαιγιάλωσης LF3 οι ροές αερίου από τους δύο αγωγούς θα συνδυαστούν σε έναν ενιαίο αγωγό μεγάλης διαμέτρου (CCS1-OSS4-CCS2) για μεταφορά στον Σταθμό Συμπίεσης του Έργου Αγωγού ΠΟΣΕΙΔΩΝ στο Φλωροβούνι στη βορειοδυτική Ελλάδα,
- Ο συνδυασμός των ρών αερίου της Νότιας και της Βόρειας Γραμμής θα απαιτήσει πρόσθετη συμπίεση στο τμήμα CCS1 στην Πελοπόννησο (παρεχόμενη μέσω του Σταθμού Συμπίεσης CS3).

12.1.2 Βασικά Στοιχεία του Έργου στην Ελλάδα

Τα στοιχεία του Έργου του Ελληνικού Τμήματος του EastMed συνοψίζονται παρακάτω:

- Γραμμή OSS2/OSS2N (Νότιο Κρητικό Πέλαγος): Η όδευση του ελληνικού τμήματος της Γραμμής OSS2/OSS2N εκτείνεται περίπου 390 km στην ανατολική Μεσόγειο, από το μέσο των θαλάσσιων στενών μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου έως την καθορισμένη θέση προσαιγιάλωσης στην Κρήτη (LF2), φτάνοντας σε μέγιστο βάθος περίπου 3.000 m (μόνο για περίπου 10 km). Η OSS2/OSS2N θα έχει εξωτερική διάμετρο 26",
- LF2 (θέση προσαιγιάλωσης στην Κρήτη): Η προτεινόμενη θέση προσαιγιάλωσης LF2 του αγωγού βρίσκεται στην νοτιοανατολική Κρήτη, στην περιοχή του Αθερινόλακκου, στον Δήμο Σητείας της Π.Ε. Λασιθίου,
- CS2/MS2 και CS2/MS2 N: Σε μικρή απόσταση (~ 800m βορειοδυτικά) από τον υφιστάμενο σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ) χωροθετείται ο προτεινόμενος χώρος για την κατασκευή των Σταθμών Συμπίεσης και Μέτρησης (CS2-MS2/CS2N-MS2N). Από τη θέση προσαιγιάλωσης LF2 ως τον χώρο εγκατάστασης του Σταθμού Συμπίεσης και Μέτρησης θα κατασκευασθούν δύο δίδυμοι αγωγοί (δύο εισερχόμενοι και δύο εξερχόμενοι στις

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ.: 8 από 34

Εγκαταστάσεις), σε παραλληλία, ενδεικτικού μήκους 1 km ο καθένας. Οι εισερχόμενοι στον Σταθμό αγωγοί θα έχουν εξωτερική διάμετρο 26" και οι εξερχόμενοι θα έχουν εξωτερική διάμετρο 28",

- Γραμμή OSS3/OSS3N** (Νότιο Αιγαίο): Η διαδρομή της Γραμμής OSS3/OSS3N ξεκινά από την καθορισμένη θέση προσαιγιάλωσης LF2 στη νοτιοανατολική Κρήτη και διασχίζοντας την Κρητική Λεκάνη του Οπισθοτόξου και το Ελληνικό (Κρητικό) Περιθώριο καταλήγει στη θέση προσαιγιάλωσης LF3 στη νοτιοανατολική Πελοπόννησο. Το συνολικό μήκος είναι περίπου 430 km και το μέγιστο βάθος είναι περίπου 1.600 m. Η γραμμή OSS3/OSS3N θα έχει εξωτερική διάμετρο 28",
- LF3** (Θέση Προσαιγιάλωσης LF3): Η θέση προσαιγιάλωσης LF3 του αγωγού βρίσκεται περίπου 300 m βόρεια του οικισμού του Αγ. Φωκά στον Δήμο Μονεμβασιάς της Π.Ε. Λακωνίας,
- CCS1**: Το τμήμα του αγωγού που βρίσκεται στην Πελοπόννησο ξεκινά από τη θέση προσαιγιάλωσης LF3 και με κατεύθυνση βόρεια-βορειοδυτική καταλήγει στη θέση προσαιγιάλωσης LF4. Πιο συγκεκριμένα, η όδευση διέρχεται ~6,5 km δυτικά της Μονεμβασιάς, συνεχίζει με πορεία βόρεια-βορειοδυτική διερχόμενη ~1,5 km βόρεια-βορειοανατολικά του οικισμού των Μολάων, και συνεχίζει με την ίδια κατεύθυνση μεταξύ των οικισμών Γεράκι και Γραμμούσα. Ακολούθως, συνεχίζει επί του ημιορεινού όγκου που βρίσκεται μεταξύ των οικισμών Καλλονής και Γκορίτσας στις πλαγιές του όρους Πάρνωννα. Συνεχίζοντας την ίδια βορειοδυτική κατεύθυνση διέρχεται για μήκος ~4 km δυτικά αρχικά, και μετά βόρεια της πόλης της Σπάρτης και από εκεί, ακολουθώντας παράλληλη πορεία με την Εθνική οδό Μεγαλόπολης-Σπάρτης, διέρχεται για μήκος ~6 km αρχικά δυτικά και κατόπιν βόρεια της πόλης της Μεγαλόπολης. Στην περιοχή της Μεγαλόπολης θα πραγματοποιηθεί σύνδεση με το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (με δυναμικότητα σχεδιασμού 1 BSCM/yr). Στη συνέχεια, συνεχίζει με κατεύθυνση προς τον οικισμό της Καρύταινας από τον οποίο διέρχεται σε απόσταση ~2 km δυτικά. Κατόπιν, συνεχίζει εντός της Π.Ε. Ηλείας, διέρχεται σε απόσταση ~10 km ανατολικά της Αρχαίας Ολυμπίας καθώς και 3 km ανατολικά της τεχνητής λίμνης του Πηνειού. Στην συνέχεια η όδευση εισέρχεται στην Π.Ε. Αχαΐας, οδεύει κατά μήκος της κορυφογραμμής του όρους Μόβρη και κατόπιν καταλήγει στην παραλία του Καλαμακίου στον Πατραϊκό κόλπο. Το τμήμα CCS1 θα έχει εξωτερική διάμετρο 48" και συνολικό μήκος περίπου 300 km,
- Κλάδος της Μεγαλόπολης**: ξεκινάει από το CCS1 κοντά στον οικισμό Σουλάρι και ακολουθώντας βόρεια κατεύθυνση εκτείνεται περίπου 10 km μέχρι την πόλη της Μεγαλόπολης. Ο κλάδος της Μεγαλόπολης θα έχει εξωτερική διάμετρο 16",
- MS4/PRS4**: Σταθμός Μέτρησης και Μείωσης Πίεσης με αντικείμενο την μέτρηση και ρύθμιση της ροής. Στο ίδιο οικόπεδο θα εγκατασταθεί και ένας Σταθμός Θέρμανσης.

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12</p> <p>Αναθ. : 00</p> <p>Σελ.: 9 από 34</p>

- **CS3:** Ο σταθμός CS3 θα εγκατασταθεί κατάντη του σημείου εξόδου προς τον Σταθμό Μεγαλόπολης MS4/PRS4 και τον σχετικό κλάδο Μεγαλόπολης. Ο Σταθμός CS3 θα μπορεί να εξυπηρετεί 20 BSCM/έτος φυσικού αερίου,
- **Κέντρο Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου και Βάση Λειτουργίας & Συντήρησης (O&M):** Το Κέντρο Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου και Βάση Λειτουργίας & Συντήρησης βρίσκεται στην Π.Ε. Αχαΐας,
- **LF4** (Σημείο Προσαιγιάλωσης στην Πελοπόννησο): Η προτεινόμενη θέση προσαιγιάλωσης LF4 του αγωγού βρίσκεται 2.8 km βόρειο-ανατολικά του οικισμού Λακκόπετρα στην νότια ακτή του Πατραϊκού Κόλπου, στον Δήμο Δυτικής Αχαΐας της Π.Ε. Αχαΐας,
- **OSS4:** Από την Πελοπόννησο προς τη Δυτική Ελλάδα, ο αγωγός διασχίζει τον Πατραϊκό Κόλπο με βορειοανατολική κατεύθυνση. Το μήκος αυτού του υποθαλάσσιου τμήματος (OSS4) είναι περίπου 17 km και το μέγιστο βάθος είναι περίπου 110 m. Το OSS4 θα έχει εξωτερική διάμετρο 46",
- **LF5** (Σημείο Προσαιγιάλωσης στην Δυτική Ελλάδα): Η προτεινόμενη θέση προσαιγιάλωσης LF5 του αγωγού βρίσκεται 3 km νότια του οικισμού Γαλατά στον Δήμο Ναυπάκτου της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας,
- **CCS2:** Το τμήμα του αγωγού που βρίσκεται στην δυτική Στερεά Ελλάδα ξεκινά από τη θέση προσαιγιάλωσης LF5 που βρίσκεται ~3 km νοτιότερα από τον οικισμό Γαλατάς στον Δήμο Ναυπακτίας της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, και με κατεύθυνση βόρεια-βορειοδυτική καταλήγει στην ορεινή περιοχή Φλωροβούνι που βρίσκεται ~3,5 km νοτιοανατολικά του οικισμού της Πέρδικας, στον Δήμο Ηγουμενίτσας της Π.Ε. Θεσπρωτίας, όπου πρόκειται να κατασκευαστεί ο ήδη αδειοδοτημένος Σταθμός Συμπύεσης του Έργου αγωγού ΠΟΣΕΙΔΩΝ. Αρχικά, η όδευση διασταυρώνεται με τον Ποταμό Εύηνο και την Ιόνια οδό και συνεχίζει μέσω του ορεινού όγκου του όρους Αρακύνθου με πορεία βορειοδυτική προς τη Λίμνη Τριχωνίδα. Διέρχεται νοτίως της λίμνης με πορεία δυτική και σε απόσταση ~1 km βόρεια των οικισμών Γάβαλος, Ματαράγκα και Παπαδάτες και εν συνεχεία διέρχεται ~3.5 km νοτιοδυτικά της πόλης του Αγρινίου. Συνεχίζει βόρεια, διασταυρώνεται με τον ποταμό Αχελώο, διέρχεται ~500 m δυτικά του οικισμού Λεπενού και μέσω του ορεινού όγκου κατευθύνεται βόρεια και διέρχεται ~700 m δυτικά του οικισμού Βαρετάδα και ~500 m από τον Οικισμό Βαλμάδα. Εν συνεχεία η όδευση διέρχεται από την πεδινή περιοχή βόρεια του Αμβρακικού κόλπου, μεταξύ των οικισμών Περάνθη και Λουτρότοπος και Πολύδροσο και Ράχη. Συνεχίζοντας αρχικά δυτικά και μετά βόρεια-βορειοδυτικά η όδευση διέρχεται ~2 km νότια του οικισμού της Καμαρίνας, ~1 km ανατολικά του οικισμού Χειμαδιό και ~1,5 km δυτικά του οικισμού Καναλάκι. Για τα επόμενα 15 km, η όδευση διέρχεται εντός πεδινής περιοχής με πορεία βορειοδυτική διερχόμενη ~1 km δυτικά από τον οικισμό Σπαθαρέοι, 1,2 km δυτικά από τον οικισμό Μαργαρίτι, ~500 m βόρεια από τον οικισμό Καρτέρι και καταλήγει στο

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ. : 10 από 34

Φλωροβούνι. Το τμήμα CCS2 θα έχει εξωτερική διάμετρο 48” και συνολικό μήκος περίπου 250 km,

Κατά μήκος του χερσαίου τμήματος, Σταθμοί Ξεστροπαγίδας – SS (συνολικά επτά¹) και Σταθμοί Βαλβιδοστασιών - BVS (συνολικά δεκαπέντε) θα εγκατασταθούν σύμφωνα με τον τρέχοντα σχεδιασμό του έργου. Τα βαλβιδοστάσια θα τοποθετηθούν σε απόσταση περίπου 30 km μεταξύ τους. Ένας Σταθμός Προσαιγιάλωσης (τέσσερις συνολικά) θα εγκατασταθεί κοντά σε κάθε θέση προσαιγιάλωσης.

Για το τμήμα που ξεκινά από την θέση προσαιγιάλωσης LF3, στη Νοτιοανατολική Πελοπόννησο, έως το Σταθμό Συμπίεσης του Αγωγού ΠΟΣΕΙΔΩΝ στο Φλωροβούνι (τμήματα CCS1, OSS4 και CCS2), η πίεση σχεδιασμού του έργου είναι 100 barg ενώ η Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας (maximum operating pressure, MOP) θεωρείται ίση με 95 barg. Για τον κλάδο Μεγαλόπολης, η πίεση σχεδιασμού είναι 80 barg ενώ η μέγιστη πίεση λειτουργίας (MOP) είναι ίση με 75 barg.

Η πίεση σχεδιασμού των τμημάτων OSS2 και OSS2N είναι 363 barg, ενώ η μέγιστη πίεση λειτουργίας (MOP) θεωρείται ίση με 345 barg. Η πίεση σχεδιασμού των τμημάτων OSS3 και OSS3N είναι 231 barg, ενώ η μέγιστη πίεση λειτουργίας (MOP) είναι ίση με 220 barg. Από τεχνική άποψη, οι δύο αγωγοί (Νότιος και Βόρειος) είναι ανεξάρτητοι αλλά και μέρη ενός συστήματος έργου.

12.1.3 Κατάταξη του Έργου

Ο Πίνακας 12-1 παρουσιάζει την κατάταξη του Έργου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Υ.Α 170225/2014. Η σχετική νομοθεσία περιλαμβάνει:

- ΥΑ 1958/2012, όπως κωδικοποιήθηκε από την Υ.Α. 37674/2016 σχετικά με την περιβαλλοντική κατάταξη των έργων και τροποποιήθηκε από την Υ.Α. 2307/2018 και την ΥΑ 17185/2022.
- Η Ελληνική και η Ευρωπαϊκή στατιστική ταξινόμηση των οικονομικών δραστηριοτήτων (STAKOD και NACE, αντίστοιχα) και
- ΚΥΑ 3137/191/Φ.15/12 (Β '1048), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σχετικά με τις κατηγορίες οχλήσεως έργων.

¹ Διευκρινίζεται ότι ένας σταθμός ξεστροπαγίδας θα βρίσκεται εντός του σταθμού μέτρησης και μείωσης πίεσης και θέρμανσης στην περιοχή Μεγαλόπολη, ένας σταθμός ξεστροπαγίδας θα βρίσκεται εντός του μελλοντικού CS3, στην Π.Ε. Αχαΐας, και τέσσερις σταθμοί ξεστροπαγίδας θα βρίσκονται στο ίδιο οικόπεδο με τους σταθμούς προσαιγιάλωσης, ομαδοποιώντας όσο το δυνατόν περισσότερο τις μόνιμες εγκαταστάσεις του έργου. Ο έβδομος σταθμός ξεστροπαγίδας αφορά τον Κλάδο Μεγαλόπολης

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ.: 11 από 34

Τονίζεται ότι ενδεχομένως να μην αναφέρεται ρητά το είδος του συγκεκριμένου Έργου σε κάποιες από τις σχετικές νομοθεσίες (πχ NACE ή ΚΥΑ 3137/2012). Σε αυτές τις περιπτώσεις, κρίθηκε σκόπιμο να παρουσιαστεί η κατάταξη έργων με την μεγαλύτερη συνάφεια προς το εξεταζόμενο έργο.

Πίνακας 12-1 Ταξινόμηση Αγωγού EastMed σε συμμόρφωση με την ΥΑ 170225/2014

Νομοθεσία	Κατηγορία	Κατηγοριοποίηση Έργων
Υ.Α. 1958/2012	Ομάδα	11 - Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών.
	α/α	1 – Αγωγοί καυσίμων Εθνικής σημασίας ή ενταγμένοι στα Ευρωπαϊκά ή διεθνή δίκτυα και υποστηρικτικές τους εγκαταστάσεις.
	Κατηγορία	A1-Έργα και δραστηριότητες που ενδέχεται να έχουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
	Σχόλια	-
STAKOD 08/ NACE Rev.2*	Τομέας	D – Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Ατμού και Κλιματισμού
	Τμήμα	35 – Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού
	Ομάδα	35.2 – Κατασκευή αερίου. διανομή αερίων καυσίμων μέσω δικτύων
	Κατηγορία	35.23
	Περιγραφή	Εμπόριο αερίου μέσω δικτύου
ΚΥΑ 3137/191/Φ.15/2012*	Ομάδα	α/α
	Υποομάδα	α/α
	α/α	α/α
	Κατηγορία Όχλησης	α/α

* Η ταξινόμηση παρουσιάζει τη δραστηριότητα που σχετίζεται περισσότερο με το Έργο (σύμφωνα με την ομάδα μελέτης). Η ταξινόμηση αφορά μόνο τους Σταθμούς Συμπύεσης.
 Σημειώνεται ότι οι σταθμοί συμπύεσης, συνολικής ισχύος >50 MW, εμπίπτουν στις διατάξεις της ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103 σχετικά με τη «Καθιέρωση πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της περιβαλλοντικής ρύπανσης από βιομηχανικές δραστηριότητες, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2010/75 / ΕΕ «Περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης)» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010»

Προετοιμασία από: ASPROFOS, 2021.

12.1.4 Σχεδιασμός του Έργου

Ο σχεδιασμός του Έργου περιγράφεται στο Κεφάλαιο 6 της Μελέτης Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων (ΜΠΚΕ) και απεικονίζεται στους χάρτες της Ενότητας 15.1.2 - Καθορισμός Έργου και Περιοχή Μελέτης.

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	 	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12	
		Αναθ. : 00 Σελ. : 12 από 34	

12.1.5 Γεωγραφικές Συντεταγμένες

Στον ακόλουθο πίνακα παρέχονται οι συντεταγμένες της αρχής, της μέσης και του τέλους των επί μέρους τμημάτων του Έργου στο Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς 1987 (ΕΓΣΑ 87). Σημειώνεται ότι οι αναφερόμενες συντεταγμένες βασίζονται στο επίπεδο λεπτομέρειας του τρέχοντος σταδίου εξέλιξης του Έργου.

Πίνακας 12-2 Συντεταγμένες των Τμημάτων και των Κύριων Στοιχείων του Έργου στην Ελλάδα

Τμήμα	Σημείο	X (ΕΓΣΑ87)	Y (ΕΓΣΑ87)
Γραμμή OSS2/OSS2N	Αρχή	1.059.268	3.795.135
	Μέσο	878.515	3.820.053
	Τέλος	694.578	3.874.859
Κρήτη (αγωγός)	Αρχή	694.556	3.874.857
	Μέσο	694.146	3.875.055
	Τέλος	693.942	3.875.460
Σταθμός CS2/MS2 και CS2/MS2N (Εγκαταστάσεις Κρήτης)	Κεντροειδές	693.712	3.875.571
Γραμμή OSS3/OSS3N	Αρχή	694.578	3.874.859
	Μέσο	583.480	3.943.988
	Τέλος	415.621	4.050.681
Πελοπόννησος (αγωγός CCS1)	Αρχή	415.621	4.050.681
	Μέσο	329.949	4.135.672
	Τέλος	279.707	4.228.552
Σταθμός MS4/PRS4 & Θέρμανσης (Εγκαταστάσεις Μεγαλόπολης)	Κεντροειδές	337.845	4.131.779
Κλάδος Μεγαλόπολης (αγωγός)	Αρχή	337.831	4.131.868
	Μέσο	337.745	4.135.891
	Τέλος	336.696	4.139.763
Σταθμός CS3 (Εγκαταστάσεις Αχαΐας)	Κεντροειδές	283.670	4.200.375
Πατραϊκός Κόλπος (OSS4 αγωγός)	Αρχή	279.707	4.228.552
	Μέσο	283.780	4.236.089
	Τέλος	286.649	4.244.179
Δυτική Ελλάδα (Δ. Ελλάδα – Ήπειρος) (αγωγός CCS2)	Αρχή	286.649	4.244.179
	Μέσο	255.180	4.323.961
	Τέλος	185.526	4.362.847

Προετοιμασία από: ASPROFOS, 2021

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 			
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12</p> <table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ. :</td> <td>13 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ. :
Αναθ. :	00				
Σελ. :	13 από 34				

12.1.6 Φορέας του Έργου

Το Έργο υλοποιείται από την εταιρεία IGI POSEIDON S.A. (εφ' εξής Φορέας του Έργου) με έδρα την Αθήνα, Ελλάδα. Στην εταιρεία IGI Poseidon (IGI) συμμετέχουν ισομερώς (50-50%) η ελληνική ΔΕΠΑ Διεθνών Έργων Α.Ε. και η ιταλική Edison S.p.A.. Η IGI Poseidon ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 2008, και διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

12.2 Θεσμοθετημένα Βασικά Χαρακτηριστικά Περιοχής Έργου Και Ευαίσθητα Στοιχεία Περιβάλλοντος

12.2.1 Χωρικός σχεδιασμός και χρήσεις γης

Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ. 128/Α/03.07.2008) σχετικά με την ενέργεια, προτείνεται η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της χώρας ως κέντρου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και πετρελαίου.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ΓΠΧΣΑΑ

Προοίμιο ΙΙΙ παρ. Α. (2)

«Η γεωγραφική θέση της χώρας παρέχει πλεονεκτήματα συνεργασίας στους τομείς της οικονομίας, των μεταφορών, της ενέργειας κ.ά. με τις χώρες της ευρύτερης περιοχής (Βαλκάνια, Παρευξείνιες Χώρες, Ρωσία, Μέση Ανατολή). Παρά την ύπαρξη προβλημάτων και εντάσεων σε ορισμένες χώρες της περιοχής, οι γενικότερες εξελίξεις ευνοούν τις συνεργασίες και υπόσχονται ευνοϊκότερες συνθήκες στο μέλλον»

Και επιπλέον σε σχέση με τις κατευθύνσεις για τον ενεργειακό σχεδιασμό:

Αρ. 6 Β1 παρ. γ (δ)

Β.1. Γενικές κατευθύνσεις για την ενέργεια

«Για τον τομέα της ενέργειας επιδιώκεται: ...

(δ) η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της χώρας μας ως κέντρου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και πετρελαίου»

Επίσης, σύμφωνα με τα οικεία Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, κρίνεται απαραίτητη η προώθηση των αναγκαίων υποδομών στον τομέα της χρήσης φυσικού αερίου έτσι ώστε να καλυφθούν αφενός οι στόχοι ανάπτυξης της χώρας και αφετέρου να

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	 	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12	Αναθ. : 00

εδραιωθούν οι Περιφέρειες από τις οποίες διέρχεται ο αγωγός, ως ενεργειακά κέντρα της Χώρας, κατέχοντας έτσι έναν κομβικό ρόλο στη διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων στον ελληνικό χώρο αλλά και στη ΝΑ Ευρώπη.

12.2.2 Διοικητική Υπαγωγή

Σύμφωνα με την προτεινόμενη όδευση, το Έργο Αγωγού EastMed διέρχεται από τους παρακάτω Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης:

Πίνακας 12-3 Διοικητική Υπαγωγή του Έργου

Περιοχή	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Δημοτική Ενότητα
Κρήτη	Λασιθίου	Σητείας	Λεύκης
Πελοπόννησος	Λακωνίας	Μονεμβασιάς	Μολάων
		Ευρώτα	Μονεμβασιά
			Νιάτων
			Έλους
			Γερονθρών
			Σκάλας
	Σπάρτης	Θεραπνών	
		Σπαρτιατών	
		Οινούντος	
		Μυστρά	
		Πελλάνας	
		Φαλέσιας	
		Μεγαλόπολης	
		Γόρτυνας	
Αρκαδίας	Μεγαλόπολης	Μεγαλόπολης	
	Γορτυνίας	Τροπαίων	
Δυτική Ελλάδα	Ηλείας	Ανδρίτσαινας-Κρεστένων	Ανδριτσαίνης
		Αρχαίας Ολυμπίας	Αλιφείρας
			Αρχαίας Ολυμπίας
		Φολόης	
	Πύργου	Ωλένης	
	Ήλιδας	Πηνειάς	
	Αχαΐας	Δυτικής Αχαΐας	Ωλενίας

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ. : 15 από 34

	Αιτωλοακαρνανίας	Ναυπακτίας	Λαρισσού		
		Ιερά Πόλη Μεσολογγίου	Δύμης		
		Αγρινίου	Μόβρης		
			Χαλκείας		
			Ιερά Πόλη Μεσολογγίου		
			Μακρυνείας		
			Αρακύνθου		
		Αμφιλοχίας	Θεσιέων		
			Αγρινίου		
			Στράτου		
		Ήπειρος	Άρτας	Αμφιλοχίας	Κομποτίου
				Ινάχου	
Μενιδίου					
Πρέβεζας	Νικολάου Σκουφά		Αράχθου		
	Αρταίων		Αμβρακικού		
	Ζηρού		Φιλοθέης		
	Πρέβεζας		Φιλιπιάδος		
Θεσπρωτίας	Πάργας		Λούρου		
			Ζαλόγγου		
			Φαναρίου		
Ηγουμενίσσας	Μαργαριτίου				
	Πέρδικας				

Ο Δήμος Οιχαλίας της Π.Ε. Μεσσηνίας και ο Δήμος Ανδραβίδας-Κυλλήνης της Π.Ε. Ηλείας δεν διασχίζονται από το ίδιο το Έργο, αλλά μόνο από την περιοχή μελέτης.

Προετοιμασία από: ASPROFOS, 2021.

12.2.3 Χαρακτηριστικοί τύποι τοπίου

Σύμφωνα με την Ενότητα 15.1.6 – Χάρτης Χρήσεων Γης και Κοινωνικοοικονομικός, ο αγωγός διασχίζει διαφορετικούς τύπους περιοχών που διακρίνονται επιγραμματικά σε:

- Αγροτικό(Γεωργικό) Τοπίο,
- Αγροτικό (Γεωργικό) Πεδινό Τοπίο,
- Δομημένο Τοπίο,

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ. : 16 από 34

- Παράκτιο Αγροτικό Τοπίο,
- Μωσαϊκό Παράκτιου Αγροτικού και Φυσικού Τοπίου,
- Παράκτιο Επαρχιακό Τοπίο,
- Λοφώδες Φυσικό (Δασικό) Τοπίο,
- Λοφώδες Φυσικό (Θαμνώδες) Τοπίο,
- Ελώδες Τοπίο,
- Μωσαϊκό Αγροτικού και Φυσικού (Θαμνώδους) Τοπίου,
- Ορεινό Φυσικό (Δασικό) Τοπίο,
- Ορεινό Φυσικό (Θαμνώδες) Τοπίο,
- Παράκτιο Τοπίο,
- Φρυγανικό Τοπίο,
- Παραποτάμιο Αγροτικό Τοπίο,
- Παραποτάμιο Φυσικό Τοπίο,
- Επαρχιακό Τοπίο και
- Υγρότοποι.

12.2.4 Στοιχεία περιβαλλοντικής ευαισθησίας της περιοχής του Έργου

Οι θεσμοθετημένες προστατευόμενες περιοχές που βρίσκονται κατά μήκος της όδευση του αγωγού παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 12-4 Προστατευόμενες Περιοχές που διασταυρώνονται με το Έργο Αγωγού EastMed.

Κωδικός	Όνομα	Ζώνη/Κατηγορία	Κατά προσέγγιση Μήκος διέλευσης (km)
Περιοχές Προστασίας της Φύσης			
392914	Στενά και Εκβολές Αχέροντα και Καλαμά και Έλος Καλοδικίου και Περιφερειακή Ζώνη (Π. Αχέροντας και Π. Καλαμάς Στενά και Εκβολές και Βάλτος Καλοδικίου και Περιφερειακή Ζώνη)	Περιοχή Προστασίας της Φύσης	2,65
Εθνικά πάρκα			
328999	Εθνικό Πάρκο Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου-Αιτωλικού, κάτω ρου και εκβολών ποταμών Αχελώου και Εύηνου και νήσων Εχινάδων	Περιφερειακή Περιοχή (ΠΠ1)	1,66
		Περιφερειακή Περιοχή (ΠΠ2)	1,10

	<p style="text-align: center;">ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	
	<p style="text-align: center;">Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12</p> <p>Αναθ. : 00</p> <p>Σελ.: 17 από 34</p>

349977	Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αμβρακικού	Ζώνη Γ: Ζώνη Περιβαλλοντικού Ελέγχου	72,20
349979		Ζώνη Β: Περιοχή Ειδικών Ρυθμίσεων	5,35
349976		Ζώνη Α: Ζώνη Προστασίας της Φύσης	0,45
Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών (Ειδικές Ζώνες Διατήρησης)			
GR2540001	Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβουνι, Γαϊδουροβούνι, Κοράκια, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και Περιοχή Μονεμβασιάς Σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και Θαλάσσια Ζώνη έως Ακρωτήριο Καμήλι	n/a	1,9
GR2310009	Λίμνες Τριχωνίδα και Λυσιμαχία	n/a	1,23
GR2110001	Αμβρακικός Κόλπος, Δέλτα Λούρου και Αράχθου (Πέτρα, Μύτικας, Ευρύτερη Περιοχή, Κάτω Ρους Αράχθου, Καμπή Φιλιπιάδας)	n/a	0,57
GR2120002	Έλος Καλοδικίου	n/a	0,14
Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών (Ειδικές Ζώνες Διατήρησης – Ζώνες Ειδικής Προστασίας)			
GR2330002	Οροπέδιο Φολόης	n/a	10,25
Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών (Ζώνες Ειδικής προστασίας)			
GR2540007	Όρη Ανατολικής Λακωνίας	n/a	1,95
GR2110004	Αμβρακικός Κόλπος, Λιμνοθάλασσα Καταφούρκο και Κορακονήσια	n/a	0,39
Καταφύγια Άγριας Ζωής			
K524	Πράταγος - Αετοφωλιά (Έλικας - Αγίου Νικολάου)	n/a	1,02
K361	Όρος Αράκυνθος-Ματαράγκας-Γαβαλού	n/a	5,62
K316	Πεταλάς (Αμφιλοχίας-Κεχρινιάς-Παπαδάτου-Στάνου)	n/a	12,44
K728	Ιερά Μονή Ρέθα και Ιερά Μονή Λόγγου Δήμων Αμφιλοχίας, Μενιδίου, Ινάχου	n/a	3,27
K838	Λεκατσά Δήμου Ζαλόγγου	n/a	1,42

Προετοιμασία από: ASPROFOS, 2022.

Λεπτομέρειες για το πολιτιστικό και ιστορικό περιβάλλον παρατίθενται στο Κεφάλαιο 5 (Ενότητα 5.1.3) και Κεφάλαιο 8 (Ενότητα 8.5) της παρούσας ΜΠΚΕ.

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 			
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12</p> <table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ.:</td> <td>18 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ.:
Αναθ. :	00				
Σελ.:	18 από 34				

12.3 Ειδικές οριακές τιμές εκπομπής ρυπαντικών φορτίων και συγκεντρώσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις

12.3.1 Οι οριακές τιμές και τα κρίσιμα επίπεδα ποιότητας της ατμόσφαιρας αναφέρονται στις ακόλουθες αποφάσεις:

- Στην Κ.Υ.Α. με Η.Π. 14122/549/Ε103/24.3.2011 (Β' 488), με την οποία καθορίζονται μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2008/50/ΕΚ,
- Στην Κ.Υ.Α. με Η.Π. 22306/1075/Ε103/29.5.2007 (Β' 920), με την οποία καθορίζονται τιμές - στόχοι και όρια εκτίμησης των συγκεντρώσεων του αρσενικού, του καδμίου, του υδραργύρου, του νικελίου και των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στον ατμοσφαιρικό αέρα, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2004/107/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
- Για τις σημειακές εκπομπές αιωρούμενων στερεών (σκόνη) από εργοτάξια του Έργου ισχύει το όριο των 100 mg/m³, που καθορίζεται από το άρθρο 2 παρ. δ' του Π.Δ. 1180/1981 (Α' 293) «Περί ρυθμίσεως θεμάτων αναγομένων εις τα της ιδρύσεως και λειτουργίας βιομηχανιών, βιοτεχνιών...»,
- Σύμφωνα με το Παράρτημα V της ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103/2013 (Α '1450), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:
 - εκπομπές NO_x < 50 mg/Nm³ (NO_x εκφραζόμενο ως NO₂) και
 - εκπομπές SO₂ < 35 mg / Nm³.

12.3.2 Για τα υγρά απόβλητα ισχύουν:

- Η Υ.Α. υπ' αρ. οικ. 5673/400/1997 (Β' 192), με την οποία καθορίζονται μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων, όπως τροποποιημένη ισχύει,
- Η υπ. αρ. Ε1β/221/1965 (Β' 138) υγειονομική διάταξη περί διαθέσεως λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, όπως τροποποιημένη εξακολουθεί να ισχύει, βάσει της εγκυκλίου οικ.191645/3.12.2013 (ΑΔΑ: ΒΛΟΧ0-9ΝΥ),
- Ειδικές διατάξεις που ενδέχεται να έχουν επιβληθεί στην περιοχή του Έργου.

12.3.3 Για διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων

- Για τη διαλογή στην πηγή, τη συλλογή, μεταφορά και τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, ανακυκλώσιμων και μη, ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 4042/2012 (Α' 24), του Εθνικού Σχεδίου

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 			
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12</p> <table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ.:</td> <td>19 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ.:
Αναθ. :	00				
Σελ.:	19 από 34				

Διαχείρισης Αποβλήτων που κυρώθηκε με την ΠΥΣ 39/ 31.8.2020 (ΦΕΚ 185 Α') «Έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.)» ΠΥΣ 2018 και του Ν. 2939/2001 (Α' 179), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4496/2017 (Α' 170) και ισχύει,

- Για τα επικίνδυνα απόβλητα (όπως τροποποιήθηκαν και είναι σε ισχύ) εφαρμόζεται η κάτωθι νομοθεσία:
 - Η Κ.Υ.Α. 13588/725/2006 (Β' 383),
 - Η Κ.Υ.Α. 24944/1159/2006 (Β' 791) και
 - Η Κ.Υ.Α. 62952/5384/2016 (Β' 4326).
- Για τη διαχείριση των μη επικινδύνων αποβλήτων εφαρμόζονται οι προβλέψεις της Κ.Υ.Α. οικ.114218/1997 (ΦΕΚ 1016Β) όσον αφορά τα μέτρα και τους όρους της διαχείρισης, όπως αυτές ισχύουν,
- Για τη διαχείριση των αποβλήτων που εμπίπτουν στις διατάξεις περί εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.2939/2001 (Α' 179) όπως έχει τροποποιηθεί από τον Ν. 4496/2017 (Α' 170) και ισχύει, και οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή του,
- Για τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) ισχύουν οι διατάξεις της Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. Η.Π. 23615/651/Ε.103/2014 (Β' 1184), όπως εκάστοτε ισχύει,
- Για τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών ισχύουν οι διατάξεις της Κ.Υ.Α. 41624/2057/Ε103/10 (Β' 1625), όπως εκάστοτε ισχύει,
- Για τα απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων ισχύουν οι διατάξεις της Κ.Υ.Α. 36259/1757/Ε103/2010 (Β' 1312), όπως εκάστοτε ισχύει,
- Για τα ελαιώδη απόβλητα ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ. 82/2004 (Α' 64).

12.3.4 Για την ποιότητα των επιφανειακών υδάτινων πόρων

Οι κατευθυντήριες τιμές της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων ορίζονται στην Κ.Υ.Α. 50388/2704/Ε103/2003 (ΒΔ 1866) and 51354/2641/Ε103/2010 (ΒΔ 1909), όπως τροποποιήθηκε από την Κ.Υ.Α. 170766/2016 (ΒΔ 69).

12.3.5 Για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων

- Ισχύει το Π.Δ. 82/2004 (Α' 64) και
- Στις εργασίες που προβλέπονται για την υλοποίηση και λειτουργία του Έργου, δεν περιλαμβάνεται διαχείριση αποβλήτων κατά την έννοια των διατάξεων που αφορούν στο πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων.

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12 Αναθ. : 00 Σελ.: 20 από 34

12.4 Ειδικές οριακές τιμές στάθμης θορύβου και δονήσεων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις

- Για το θόρυβο που εκπέμπεται από τον εξοπλισμό κατασκευής του Έργου, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην Κ.Υ.Α. με Η.Π. 37393/2028/29.3.2003, στην οποία καθορίζονται μέτρα και όροι για τις εκπομπές θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους (Β' 1418), όπως τροποποιήθηκε με την Κ.Υ.Α. 9272/471/2.3.2007 (Β' 286),
- Για το θόρυβο που εκπέμπεται κατά τη φάση λειτουργίας του Έργου, εφαρμόζονται οι προβλέψεις του Π.Δ. 1180/1981 (Α' 293) «Περί ρυθμίσεως θεμάτων αναγομένων εις τα της ιδρύσεως και λειτουργίας βιομηχανιών, βιοτεχνιών πάσης φύσης μηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών και της εκ τούτων διασφαλίσεως περιβάλλοντος εν γένει», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και
- Για τα μέτρα όρους και μεθόδους αξιολόγησης του θορύβου ισχύει η Υ.Α. 13586/724/06 (Β' 384) «Καθορισμός μέτρων, όρων και μεθόδων για την αξιολόγηση και τη διαχείριση του θορύβου στο περιβάλλον, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2002/49/ΕΚ “σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου” του Συμβουλίου της 25.6.2002».

12.5 Όροι, Μέτρα και Περιορισμοί που πρέπει να λαμβάνονται για την Αντιμετώπιση (Πρόληψη - Ελαχιστοποίηση - Επανόρθωση - Αποκατάσταση) των Δυνητικών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

12.5.1 Γενικοί Όροι

- Η οντότητα υλοποίησης και λειτουργίας του Έργου (Φορέας του Έργου), καθώς και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία ανατίθενται εργασίες υλοποίησης ή λειτουργίας του, φέρουν την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με σχετική Απόφαση και ενδεικτικά προτείνεται στην παρούσα ενότητα.
- Ο Φορέας του Έργου υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται:
 - Η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων από το σύνολο όσων συμμετέχουν ή συμβάλλουν στην υλοποίηση και λειτουργία του Έργου,
 - Η δυνατότητα αντιμετώπισης και αποκατάστασης δυσάρεστων περιβαλλοντικά καταστάσεων οφειλόμενων σε ενέργειες ή παραλείψεις κατά παράβαση των περιβαλλοντικών όρων.

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12

- Κατά τις διαδικασίες σύναψης συμφωνιών μεταξύ του Φορέα του Έργου και Ενδιαφερόμενων μερών, καθώς και των τελευταίων μεταξύ τους, θα πρέπει να προβλέπονται όροι συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις τήρησης των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Απόφασης. Ανάλογη απαίτηση ισχύει για τους φορείς λειτουργίας και τα Ενδιαφερόμενα μέρη που ενδέχεται να μετάσχουν στη λειτουργία του Έργου,
- Ο Φορέας του Έργου θα πρέπει να ορίσει στέλεχος ή επιχειρησιακή μονάδα που θα έχει την ευθύνη παρακολούθησης της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Απόφασης και της κατάθεσης των απαιτούμενων εκθέσεων περιβαλλοντικής παρακολούθησης, Από τις δαπάνες για την κατασκευή και λειτουργία του Έργου, θα πρέπει να εξασφαλίζονται κατά προτεραιότητα αυτές που αφορούν στα έργα προστασίας και αποκατάστασης του περιβάλλοντος, τα οποία απαιτούνται για την πλήρη τήρηση των όρων και περιορισμών της παρούσας απόφασης.
- Επιμέρους έργα και δραστηριότητες που αφορούν τις εργασίες κατασκευής και λειτουργίας, πέραν όσων ήδη περιγράφονται στη ΜΠΚΕ και ως εκ τούτου περιλαμβάνονται στις προβλέψεις της παρούσας απόφασης, αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 6 και 7 του ν. 4014/2011. Σε περίπτωση που αυτές αναφέρονται σε επιμέρους έργα και δραστηριότητες των οποίων η γενική εκτίμηση των επιπτώσεων περιλαμβάνεται στη ΜΠΚΕ και η παρούσα Απόφαση περιλαμβάνει γενικούς ή και ειδικούς όρους και περιορισμούς για τέτοιου τύπου εφαρμογές και λειτουργίες, είναι δυνατή η υποβολή από το φορέα του Έργου Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕΠΕΜ), η οποία αξιολογείται και εγκρίνεται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή για το έργο, βάσει της κατάταξής του κατά την Υ.Α. 1958/2012 (Β' 21), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

12.5.2 Οριστικοποίηση σχεδιασμού - προγραμματισμός υλοποίησης

- Πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής θα πρέπει να:
 - Έχουν εξασφαλισθεί οι απαιτούμενες άδειες,
 - Έχουν ολοκληρωθεί όλες οι πρόδρομες εργασίες, όπως γεωλογικές/ γεωτεχνικές μελέτες, τοπογραφίες, σημάνσεις.

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 				
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12</p>	<table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ.:</td> <td>22 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ.:
Αναθ. :	00					
Σελ.:	22 από 34					

12.5.3 Μέτρα και προϋποθέσεις για τον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη φάση κατασκευής:

12.5.3.1 Χρήση φυσικών πόρων

Προκειμένου να διασφαλιστεί η εύλογη χρήση των φυσικών πόρων θα πρέπει να εφαρμόζονται τουλάχιστον οι ακόλουθοι όροι:

- Τα απαραίτητα για το Έργο υλικά, όπως αδρανή ή γαιώδη υλικά, σκυρόδεμα και ασφαλτόμιγμα, θα μπορούσαν να εξασφαλισθούν από τις υφιστάμενες μονάδες που λειτουργούν νομίμως και τηρούν τις υποχρεώσεις που προβλέπουν οι περιβαλλοντικές διατάξεις.
- Θα πρέπει να μεγιστοποιείται η επαναχρησιμοποίηση των υλικών εκσκαφής χερσαίων και υποθαλάσσιων, υπό την προϋπόθεση ότι είναι απαλλαγμένα από επικίνδυνα υλικά.
- Γενικά τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή των έργων να είναι φιλικά προς το περιβάλλον και απαλλαγμένα ουσιών επιβλαβών για την υγεία και το περιβάλλον και που συμπεριλαμβάνονται στην Κ.Υ.Α. 475/2002/2003 (ΦΕΚ Β' 208) και 121/2003/2003 (ΦΕΚ Β' 1045).

12.5.3.2 Διαχείριση στερεών αποβλήτων

- Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων (περιλαμβανόμενων των αποβλήτων εκσκαφών και των υλικών βυθοκόρησης), όσων άλλων αποβλήτων απαιτούν ειδική διαχείριση (π.χ. χρησιμοποιημένα λιπαντικά), καθώς και όσων εμπίπτουν στα επικίνδυνα ή τοξικά απόβλητα, θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να εκπονηθεί και να εφαρμόζεται ένα Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων καθώς και ένα Σχέδιο Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και Υλικών, το οποίο θα καλύπτει τις εξής τουλάχιστον απαιτήσεις:
 - Εκτίμηση κατηγορίας και ποσότητας αποβλήτων, για κάθε επικείμενο στάδιο της κατασκευής, και ενδεικτικού αποδέκτη.
 - Απαιτήσεις της νομοθεσίας για τη διαχείριση κάθε κατηγορίας αποβλήτων που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του σταδίου κατασκευής,
 - Διαδικασίες για την εξακρίβωση της κατάλληλης ποιότητας της χημικής σύστασης των αποβλήτων πριν από οποιαδήποτε (προσωρινή ή μόνιμη) διάθεση,
 - Διαθέσιμες λύσεις για τη διαχείριση κάθε κατηγορίας αποβλήτων και τεκμηρίωση της συμμόρφωσης της κάθε λύσης με τις αντίστοιχες ισχύουσες διατάξεις,
 - Απαιτήσεις για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που πρόκειται να εμπλακούν στο στάδιο κατασκευής, να συμμορφωθούν με το σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά (α) της τήρησης συγκεκριμένων διαδικασιών διαχείρισης απορριμμάτων, (β) της παρακολούθησης και (γ) της σωστής διαχείρισης όλων των καταγραφών και των τεκμηρίωσης.

	<p style="text-align: center;">ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p> <p style="text-align: center;">Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	 <p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12</p> <p>Αναθ. : 00</p> <p>Σελ.: 23 από 34</p>
---	--	---

- Το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και το Σχέδιο Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων και Υλικών θα εκπονηθούν από τον Φορέα του Έργου, είτε ανεξάρτητα είτε σε συνεργασία με τρίτα μέρη. Εάν απαιτείται, θα πρέπει να γίνουν τροποποιήσεις ή αναθεωρήσεις των Σχεδίων, διασφαλίζοντας ότι ικανοποιούνται πλήρως οι απαιτήσεις που προαναφέρθηκαν,
- Κατά την εφαρμογή του όρου 12.5.3.1. θα πρέπει να προβλέπεται όρος για συμμόρφωση με το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων,
- Τα υλικά εκσκαφών που δεν θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή επιχωμάτων και επανεπιχώσεων του Έργου, μπορούν να διατεθούν μόνο σε νόμιμους προς τούτο χώρους διάθεσης. Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η απόθεση των πλεοναζόντων ή ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφής σε θέσεις που επηρεάζουν την επιφανειακή ροή των υδάτων,
- Οι εργασίες εκσκαφών κατά τη διάρκεια κατασκευής του Έργου να γίνεται με τον ηπιότερο δυνατό τρόπο και κατά προτίμηση με ελαχιστοποίηση της χρήσης εκρηκτικών υλών,
- Η τακτική συντήρηση του εξοπλισμού κατασκευής θα διεξάγεται εκτός της ζώνης εργασιών ή σε ειδικά διαμορφωμένη για το σκοπό αυτό θέση εντός της ζώνης εργασίας. Για τις περιπτώσεις έκτακτης συντήρησης, θα τηρείται αρχείο από το φορέα επίβλεψης. Για τις περιπτώσεις αυτές:
 - Η διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων θα πραγματοποιείται σύμφωνα με το Π.Δ. 82/2004 (Α' 64), με το οποίο καθορίζονται μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων των λιπαντικών ελαίων,
 - Εάν προκύψουν άχρηστα ελαστικά, θα παραδίδονται προς εναλλακτική διαχείριση σε πιστοποιημένο φορέα.
- Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων των σκαφών θα γίνεται σύμφωνα με τον Ν. 1269/1982 όπως τροποποιήθηκε από την Κ.Υ.Α. 2431.06.1/2005 και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του Παραρτήματος V «Πρόληψη της ρύπανσης από απόβλητα πλοίων» της Διεθνούς Συνθήκης για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία (MARPOL) και
- Γενικά, όλα τα πλοία θα λειτουργούν σύμφωνα με τα εθνικά και τα διεθνή πρότυπα.

12.5.3.3 Διαχείριση υγρών αποβλήτων

- Σε όλη τη διάρκεια της κατασκευής, θα πρέπει να αποτρέπεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών από κάθε είδους απορροές, καθώς και η απόρριψη οποιωνδήποτε μη βιοδιασπώμενων ουσιών επί του εδάφους,
- Θα λαμβάνονται όλα τα προληπτικά μέτρα για την αποφυγή πετρελαιοκηλίδων που μπορεί να προκύψουν από τυχόν βλάβες, αμέλεια κτλ. Σε περίπτωση ωστόσο που προκύψει τέτοιου είδους διαρροή, θα ληφθεί ειδική μέριμνα με σκοπό την αποφυγή εκτεταμένης εξάπλωσης της μόλυνσης τόσο στο έδαφος όσο και στον υδροφόρο ορίζοντα,

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 			
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12</p> <table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ.:</td> <td>24 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ.:
Αναθ. :	00				
Σελ.:	24 από 34				

- Πριν την έναρξη των εργασιών, θα πρέπει να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί Σχέδιο Πρόληψης και Αντιμετώπισης Έκτακτων Διαρροών πετρελαίου και χημικών,
- Για την αντιμετώπιση ατυχημάτων, ο Φορέας του Έργου ή κάθε Τρίτο Μέρος που συμμετέχει στην κατασκευή του Έργου, θα πρέπει να διαθέτει επιτόπου και σε ετοιμότητα τα κατάλληλα υλικά, π.χ. ειδικά προϊόντα δέσμευσης, βιοδιάσπασης ή συλλογής ελαίων και λιπαντικών κ.ά.
- Η τελική μορφή του Έργου μετά την επίχωση του αγωγού, να επιτρέπει την απορροή των ομβρίων ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα διάβρωσης ή πλημμυρίσματος εδαφών,
- Οι παροχτευμένες ροές να είναι απαλλαγμένες από φερτές ύλες (π.χ. αιωρήματα ή λάσπες) και μη-βιοδιασπώμενες ουσίες (π.χ. λιπαντικά, καύσιμα κ.ά.),
- Ο καθαρισμός του μηχανολογικού εξοπλισμού και των οχημάτων θα γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξίων, σε συγκεκριμένους χώρους, όπως αυτοί ορίζονται από την σχετική νομοθεσία (Ν. 3207/2003). Απαγορεύεται η ρίψη του νερού που προέρχεται από τον καθαρισμό, στους υδάτινους πόρους,
- Η διαχείριση των υγρών αποβλήτων των πλοίων θα γίνεται σύμφωνα με τον Ν. 1269/1982 όπως τροποποιήθηκε από την Κ.Υ.Α 3104/2003, και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του Παραρτήματος IV «Πρόληψη της Ρύπανσης από Λύματα Πλοίων» της Διεθνούς Συνθήκης για την πρόληψη ρύπανσης από πλοία (MARPOL) και
- Γενικά, όλα τα πλοία θα λειτουργούν σύμφωνα με τα εθνικά και τα διεθνή πρότυπα.

12.5.3.4 Εκτέλεση εργασιών βυθοκόρησης

Κατά τη διάρκεια της βυθοκόρησης, προτείνεται να ληφθούν όλα τα διαθέσιμα μέτρα για τη μείωση των συγκεντρώσεων αιωρούμενων ιζημάτων. Κάποια ενδεικτικά μέτρα παρουσιάζονται παρακάτω:

- Γενικά, κατά τη διάρκεια διάνοιξης της τάφρου και για να ελαχιστοποιηθεί η ποσότητα αιωρούμενων σωματιδίων, θα πρέπει να χρησιμοποιείται γεωύφασμα συγκράτησης της ιλύος (silt curtain) ή παρόμοιο μέσο γύρω από την περιοχή των εργασιών,
- Όταν χρησιμοποιείται βυθοκόρος με συρόμενο κάδο αναρρόφησης (trailing suction hopper dredger) να γίνεται βελτιστοποίηση της ταχύτητας μετακίνησής του, όπως επίσης και του στομίου αναρρόφησης και της απορροής, για την μείωση ή ακόμα και εξάλειψη της υπερβολικής ροής,
- Όταν χρησιμοποιείται βυθοκόρος κοπής (cutter suction dredger) να γίνεται βελτιστοποίηση της ταχύτητας κοπής, της περιστροφικής ταχύτητας (swing velocity) και της ταχύτητας απόρριψης με χρήση μιας κεφαλής κοπής ειδικού σχεδιασμού,
- Όταν χρησιμοποιείται βυθοκόρος που φέρει αρπάγη (grab dredger), να γίνεται χρήση υδατοστεγούς αρπάγης, να χρησιμοποιείται ειδική κατασκευή συγκράτησης της ιλύος (silt

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12</p> <p>Αναθ. : 00</p> <p>Σελ.: 25 από 34</p>

screen), να περιορίζεται ο χρόνος της αρπάγης πάνω από το νερό και να υπάρχει περιορισμός της αρπάγης που σέρνεται στον βυθό της θάλασσας και

- Όταν χρησιμοποιείται εκσκαφέας βυθοκόρου (backhoe dredger), να γίνεται χρήση ειδικού κάδου για την μείωση των απωλειών του ιζήματος και να χρησιμοποιείται ειδική κατασκευή συγκράτησης της λύσος (silt screen) (ισχύει για ταχύτητες ρεύματος μικρότερες από 0,5 m/s).

12.5.3.5 Διαχείριση υλικού βυθοκόρησης

- Αξιοποίηση στο μέγιστο βαθμό του υλικού βυθοκόρησης για σκοπούς επίχωσης.
- Ελαχιστοποίηση του όγκου των ιζημάτων που πρέπει να βυθοκορηθεί, χρησιμοποιώντας τις Βέλτιστες Περιβαλλοντικές Πρακτικές,
- Ο χειρισμός των υλικών βυθοκόρησης θα γίνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην οδηγία OSPAR (Oslo Paris Convention) σχετικά με την διαχείριση του υλικού βυθοκόρησης στην θάλασσα,
- Τα υλικά βυθοκόρησης που προκύπτουν από τις εργασίες κατασκευής επιτρέπεται να απορρίπτονται στην θάλασσα μόνο αν ακολουθούν την ενημερωμένη Οδηγία σχετικά με την Διαχείριση των Υλικών Βυθοκόρησης (Απόφαση IG 23/12),
- Σε περίπτωση που τα υλικά βυθοκόρησης ταξινομηθούν ως ακατάλληλα για ελεύθερη διάθεσή τους στην θάλασσα, τότε μόνο θα απορριφθούν σε ειδικούς χώρους διάθεσης απορριμμάτων καθορισμένους από την νομοθεσία. Η διαχείριση των υλικών βυθοκόρησης θα πρέπει να παρουσιαστεί λεπτομερώς στο σχετικό Σχέδιο Διαχείρισης Αδρανών Υλικών,
- Όσον αφορά την απόρριψη του υλικού βυθοκόρησης στην θάλασσα, θα πρέπει να επιλεγθούν τουλάχιστον οι ακόλουθες ενδεδειγμένες μέθοδοι προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον:
 - Τα πλοία απόθεσης θα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με συστήματα ακριβούς εντοπισμού θέσης τα οποία θα ενεργοποιούνται κατά την διάρκεια των εργασιών απόθεσης και η δραστηριότητα των πλοίων θα πρέπει να γνωστοποιείται στην αδειοδοτούσα και εποπτεύουσα αρχή,
 - Τα πλοία και οι λειτουργίες απόθεσης θα πρέπει να επιθεωρούνται τακτικά για να διασφαλίζεται ότι τηρούνται οι συνθήκες της άδειας απόθεσης και ότι το πλήρωμα είναι ενήμερο για τις ευθύνες του, βάσει της άδειας.
 - Τα υλικά βυθοκόρησης και τα ιζήματα στην περιοχή υποδοχής θα πρέπει όσο είναι δυνατόν να έχουν παρόμοια μηχανική σύσταση και ποιοτικά χαρακτηριστικά,
 - Τα υλικά βυθοκόρησης θα πρέπει να κατανέμονται ομοιόμορφα στον καθορισμένο χώρο διάθεσης απορριμμάτων,
 - Η συγκέντρωση των υλικών δεν πρέπει να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο σχετικό Σχέδιο Διαχείρισης Αδρανών Υλικών.

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 				
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12</p>	<table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ. :</td> <td>26 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ. :
Αναθ. :	00					
Σελ. :	26 από 34					

12.5.3.6 Περιορισμός εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου

- Όλα τα οχήματα που χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή του Έργου θα πρέπει να διαθέτουν σε ισχύ Ευρωπαϊκό πιστοποιητικό συμμόρφωσης με τα εκάστοτε όρια αερίων ρύπων.
- Όλα τα οχήματα και τα σκάφη θα πρέπει να συντηρούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και
- Όλα τα πλοία που χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή του Έργου θα πρέπει να λειτουργούν σύμφωνα με την Κ.Υ. Α. 2263.1-7/38042/2018, και σε συμμόρφωση με τις προβλέψεις του Παραρτήματος VI «Πρόληψη της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης από Πλοία» της Διεθνούς Συνθήκης για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία (MARPOL).

12.5.3.7 Για τον περιορισμό της εκπομπής σκόνης στον αέρα

- Σε κάθε κατασκευαστική δραστηριότητα όπου υπάρχει πιθανότητα εκπομπής σκόνης, αιωρούμενων σωματιδίων ή οσμηρών ουσιών, θα πρέπει να υιοθετηθούν διαδικασίες και εξοπλισμός που θα εξασφαλίζουν τη δραστική μείωση αυτών των εκπομπών, ενώ οι χρόνοι των διαδικασιών αυτών πρέπει να ελαχιστοποιούνται,
- Οι φορτώσεις-αποθέσεις χαλαρών υλικών και οι διαδρομές των οχημάτων κατασκευής εντός της ζώνης κατασκευής του Έργου, κατά τις ξηρές περιόδους του έτους, θα πρέπει να γίνονται υπό διαβροχή ή με ισοδύναμο τρόπο περιορισμού της σκόνης,
- Η εκπομπή σκόνης από την επίδραση του ανέμου σε σωρούς υλικών που έχουν προσωρινά δημιουργηθεί στη ζώνη του Έργου, περιορίζεται είτε με κάλυψη των σωρών, είτε με διαβροχή τους, είτε με χρήση διαλυμάτων που στερεοποιούν προσωρινά την εξωτερική επιφάνεια του σωρού,
- Το πλάτος της ζώνης εργασίας να περιορίζεται στο απολύτως απαραίτητο,
- Οι οδηγοί θα πρέπει να έχουν λάβει οδηγίες για πρακτικές οδήγησης (περιορισμένη επιτάχυνση, όρια ταχύτητας κτλ.) που μειώνουν της εκπομπές σκόνης,
- Να γίνεται διαβροχή σε ευαίσθητες περιοχές, για τον έλεγχο των χαλαρών υλικών τόσο σε ασφαλτοστρωμένες όσο και σε μη ασφαλτοστρωμένες επιφάνειες.

12.5.3.8 Έλεγχος Θορύβου & Δονήσεων

- Ο θορυβώδης εξοπλισμός, όπου είναι εφικτό, θα τοποθετείται όσο το δυνατόν πιο μακριά από τους αποδέκτες,

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 			
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12</p> <table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ.:</td> <td>27 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ.:
Αναθ. :	00				
Σελ.:	27 από 34				

- Οι Ανάδοχοι κατασκευής ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν διάφορες τεχνικές αντίστροφων ηχητικών συναγερμών (audible reversing alarms), όπως οπτικούς ή ευρυζωνικούς βομβητές, ώστε να υπάρχει ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον ή εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών μεγιστοποίησης της ταχύτητας του κινητού εξοπλισμού,
- Εναλλακτική χρήση κινητήρων diesel και πετρελαίου και μονάδων συμπίεσης, όπως των υδραυλικών ή ηλεκτρικά ελεγχόμενων μονάδων, όπου αυτό είναι εφικτό,
- Όπου είναι πρακτικά δυνατό, ο σταθερός εξοπλισμός θα τοποθετείται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο με ηχομόνωση,
- Τα μηχανήματα θα κλείνουν όταν αυτά δεν χρησιμοποιούνται, ενώ θα υπάρξουν και κατάλληλες ρυθμίσεις μείωσης του θορύβου λειτουργίας τους,
- Ο εξοπλισμός θα επιθεωρείται και θα συντηρείται τακτικά ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι σε καλή κατάσταση. Ο εξοπλισμός δεν θα λειτουργεί μέχρι να συντηρηθεί ή να επισκευαστεί, όπου η συντήρηση ή η επισκευή θα επέλυε την ενόχληση του θορύβου που εντοπίστηκε.
- Χρήση συμπιεστών, γεννητριών και αντλιών, εξοπλισμένων με σωστά επενδυμένα και σφραγισμένα ακουστικά καλύμματα ή περιβλήματα, τα οποία θα διατηρούνται κλειστά κάθε φορά που χρησιμοποιούνται τα μηχανήματα, και τοποθέτηση όλων αυτών των βοηθητικών εγκαταστάσεων (π.χ. γεννήτριες, συμπιεστές), ώστε να προκαλείται ο ελάχιστος δυνατός θόρυβος,
- Για τα μηχανήματα με ενσωματωμένο περίβλημα, οι πόρτες και οι στεγανοποιήσεις των πορτών, θα ελέγχονται ώστε να διασφαλίζεται η καλή κατάσταση λειτουργίας και ότι οι πόρτες κλείνουν αεροστεγώς,
- Τα μηχανήματα του εργοταξίου με διακοπτόμενη λειτουργία, πρέπει να σταματούν στις ενδιάμεσες περιόδους που δεν λειτουργούν,

12.5.3.9 Να τηρηθούν οι κάτωθι όροι, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού

- Όλες οι εκσκαφικές εργασίες που προβλέπονται στο φάκελο ΜΠΚΕ θα πραγματοποιούνται υπό την εποπτεία των αρμόδιων Αρχαιολογικών Υπηρεσιών, οι οποίες θα πρέπει να ειδοποιηθούν εγγράφως εγκαίρως ώστε να χορηγείται η σχετική άδεια,
- Λόγω της μεγάλης έκτασης του έργου και για την αποφυγή καθυστερήσεων, θα πρέπει να προβλεφθεί πίστωση από το φορέα εκτέλεσής του για την πραγματοποίηση αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, στις οποίες, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (άρθρο 33 του ν. 3028/2002, άρθρο 25 του ν. 3614/2007 και άρθρο 10 του ν. 3840/2010), συμπεριλαμβάνεται και η παρακολούθηση του συνόλου των εκσκαφικών εργασιών του Έργου,

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12</p> <p>Αναθ. : 00</p> <p>Σελ. : 28 από 34</p>

- Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας και Κατανόησης μεταξύ του Φορέα του Έργου και των σχετικών αρμόδιων Εφορειών. Σε περίπτωση που εντοπιστούν αρχαιότητες κατά τη φάση κατασκευής, οι εργασίες ενδέχεται να διακοπούν προσωρινά μέχρι τα ευρήματα να εξετασθούν και/ ή πραγματοποιηθεί μια τοπική προσαρμογή της όδευσης
- Πριν την έναρξη των αντίστοιχων κατασκευαστικών εργασιών, θα διενεργηθούν δοκιμαστικές τομές σε συγκεκριμένες θέσεις του Έργου, εφόσον αυτό ζητηθεί από τις κατά τόπους αρμόδιες Εφορείες.
- Καταγραφή της στατικότητας των υπέργειων στοιχείων που βρίσκονται κοντά στο αποτύπωμα του Έργου, ώστε να μπορούν να ενισχυθούν ή να σταθεροποιηθούν δομικά πριν από οποιαδήποτε εργασία,
- Περιορισμός των δονήσεων που είναι ικανές να διαταράξουν την ακεραιότητα των υφιστάμενων υποδομών. Χρήση κατάλληλων μέσων για το περιορισμό των δονήσεων.

12.5.3.10 Παρέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις

- Πριν την έναρξη των εργασιών υλοποίησης του Έργου, θα πρέπει να τηρηθούν τα προβλεπόμενα από την Υ.Α. 15277 (Β' 1077), σχετικά με το χαρακτηρισμό της έκτασης επέμβασης (σύμφωνα με το άρθρο 14 Ν.998/79) και το ιδιοκτησιακό καθεστώς αυτής,
- Οι εκσκαφές να περιορισθούν στις απολύτως αναγκαίες, η οποιαδήποτε φθορά της δασικής βλάστησης θα περιορισθεί στην ελάχιστη δυνατή και μόνο στη ζώνη κατάληψης του Έργου,
- Να μη γίνει εναπόθεση υλικών εκσκαφής και υλικών κατασκευής σε ρέματα και χειμάρρους για την εξασφάλιση της ελεύθερης ροής των υδάτων τους, σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις εκτός της ζώνης κατάληψης του Έργου,
- Ο Φορέας του Έργου λαμβάνει μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος, κυρίως στην πρόληψη των πυρκαγιών κατά τη διάρκεια κατασκευής του Έργου και λαμβάνονται μέτρα φύλαξης του χώρου του Έργου για την αποφυγή ατυχημάτων,
- Οι επεμβάσεις σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις με σκοπό την υλοποίηση του εν λόγω Έργου θα πρέπει να γίνει με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπεται από τη Δασική Νομοθεσία,
- Πριν την έναρξη εργασιών υλοποίησης του Έργου, σε δάση και δασικές εκτάσεις, να υποβληθεί για έγκριση στα αρμόδια Δασαρχεία Προμελέτη Φυτοτεχνικής Αποκατάστασης όπως προβλέπεται από την Υ.Α 15277/2012 (ΦΕΚ 1077/Β/2012) για την αποκατάσταση της δασικής βλάστησης και τη βελτίωση της αισθητικής του τοπίου από την κατασκευή του Έργου. Τα είδη φυτών που θα χρησιμοποιηθούν να είναι αυτόχθονα και να μην είναι ξένα προς τη φυσική φυτοκοινωνία της περιοχής. Οι εργασίες φύτευσης να αρχίζουν αμέσως σε κάθε τμήμα του

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 				
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12</p>	<table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ.:</td> <td>29 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ.:
Αναθ. :	00					
Σελ.:	29 από 34					

Έργου στο οποίο έχουν περατωθεί οι χωματουργικές εργασίες και έχουν διαμορφωθεί οι τελικές επιφάνειες. Οι φυτεύσεις να συντηρηθούν για τα 3 πρώτα χρόνια με ευθύνη του Φορέα του Έργου,

- Οι εγκαταστάσεις των εργοταξίων να αναπτυχθούν σε θέσεις όπου δεν υφίσταται δασική βλάβηση. Αν αυτό δεν είναι εφικτό, ο ανάδοχος να αναλάβει την ευθύνη της αποκατάστασης αυτών με το τέλος του Έργου,
- Η υλοτομία και η ενδεχόμενη εκρίζωση δένδρων να περιορισθούν στις απολύτως απαραίτητες, τα δε προϊόντα υλοτομίας να διατεθούν από την αρμόδια δασικές υπηρεσίες σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας,
- Η μη τήρηση των ανωτέρω όρων συνεπάγεται την ποινική δίωξη των υπευθύνων κατά τις διατάξεις του άρθρ. 71 του Ν. 998/1979 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 41 του ν. 4280/2014 και σε περίπτωση υποτροπής, την ανάκληση της σχετικής Απόφασης,
- Η δασική υπηρεσία ουδεμία ευθύνη φέρει για τυχόν αξιώσεις, διεκδίκηση και προβλήματα που πιθανόν να δημιουργηθούν εκ μέρους τρίτων και επί εκτάσεων εκτός των ανωτέρω οριζόμενων δια της παρούσης Απόφασης,
- Με την Α.Ε.Π.Ο. που θα εκδοθεί δε θίγονται εμπράγματα δικαιώματα του Δημοσίου επί της έκτασης,
- Η παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων της Απόφασης που θα εκδοθεί, που αφορούν εφαρμογή των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας, ανατίθεται στο οικείο Δασαρχείο.

12.5.3.11 *Αρδευτικά δίκτυα*

- Κατά προτεραιότητα να γίνει αποκατάσταση των αρδευτικών δικτύων που ενδεχομένως θιγούν κατά τη φάση κατασκευής του Έργου.

12.5.3.12 *Παρέμβαση σε Προστατευόμενες Περιοχές, προστασία πανίδας και χλωρίδας.*

- Σε ευαίσθητες οικολογικά περιοχές, οι εκσκαφικές εργασίες που προβλέπονται στο φάκελο ΜΠΕ θα πραγματοποιούνται υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας, η οποία θα ειδοποιηθεί έγκαιρα εγγράφως προκειμένου να χορηγηθεί σχετική άδεια, αν απαιτείται,
- Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα από το Φορέα εκτέλεσης του Έργου για την υλοποίηση ενός Περιβαλλοντικού και Κοινωνικού Προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης και της παρακολούθησης των αντίστοιχων εργασιών εκσκαφής από κατάλληλα καταρτισμένα στελέχη.

	<p style="text-align: center;">ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p> <p style="text-align: center;">Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	 <p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA-0001_0_ESIA-Ch12</p> <p>Αναθ. : 00</p> <p>Σελ.: 30 από 34</p>
---	--	---

- Θα υπογραφεί σχετικό Μνημόνιο Συνεργασίας και Κατανόησης μεταξύ του Φορέα Υλοποίησης του Έργου και της Διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας.
- Ανάπτυξη Σχεδίου Διαχείρισης Βιοποικιλότητας που περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές αλληλεπίδρασης για τους εργαζόμενους,
- Ένας ειδικός οικολογίας θα παρακολουθεί την εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων, ανά κατασκευαστικό μέτωπο, ειδικά σε περιοχές ενδιαφέροντος βιοποικιλότητας (προστατευόμενες περιοχές ή περιοχές που έχουν προσδιοριστεί κατά τις επιτόπιες έρευνες πριν από την κατασκευή),
- Κατά τις εργασίες κατασκευής του Έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή ρύπανσης της θάλασσας, καθώς και τυχόν πρόσθετα μέτρα που θα υποδειχθούν από την αρμόδια Λιμενική Αρχή, σύμφωνα με το ν. 743/1977 (Α' 319), όπως κωδικοποιήθηκε και ισχύει με το Π.Δ. 55/1998 (Α' 58),
- Ο τεχνητός φωτισμός θα περιοριστεί σε συμμόρφωση με τις βέλτιστες πρακτικές, για τον μετριασμό της φωτορύπανσης στην άγρια ζωή και για τη διατήρηση της θέασης του ουρανού κατά τις νυχτερινές ώρες,
- Θα γίνονται τακτικοί έλεγχοι στα ανοιχτά ορύγματα για τυχόν παγιδευμένα ζώα, τα οποία θα διασωθούν και θα μεταφερθούν άμεσα,
- Το Έργο θα προβλέπει την παρουσία παρατηρητών για τον έλεγχο των Θαλάσσιων Θηλαστικών και της Πανίδας (ΜΜΟ/ΜΦΟ), οι οποίοι θα βρίσκονται είτε επί των πλοίων κατασκευής είτε κοντά σ' αυτά, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή των διαδικασιών μετριασμού σε περίπτωση που προστατευόμενα ζώα εντοπιστούν στην ευρύτερη περιοχή των εργασιών,
- Καταρτισμένοι και έμπειροι παρατηρητές Θαλάσσιων Θηλαστικών θα αναλαμβάνουν οπτική και ακουστική έρευνα για θαλάσσια θηλαστικά και χελώνες,
- Αμέσως πριν την έναρξη οποιασδήποτε εργασίας στο έδαφος, θα πραγματοποιηθούν επεμβατικές έρευνες σε πιθανές θέσεις που θα μπορούσαν να προσφέρουν καταφύγιο για αμφίβια ή ερπετά. Το παραπάνω είναι πιθανότερο να απαιτηθεί στα μέρη εντός των περιοχών του Έργου όπου βρίσκονται είτε σωροί από χαλαρά υλικά είτε μπάζα,
- Εάν εντοπιστούν ερπετά ή αμφίβια κατά τη διάρκεια αυτών των προκατασκευαστικών εργασιών, αυτά θα συλληφθούν και θα μεταφερθούν σε κατάλληλους χώρους υποδοχής, (αναπαράγοντας, όπου είναι δυνατόν, τις συνθήκες της περιοχής που χάνεται λόγω κατασκευής), τουλάχιστον 50 m μακριά από την περιοχή εργασιών.
- Ανάπτυξη ενός Σχεδίου Διαχείρισης Θαλάσσιας Κυκλοφορίας, που θα περιλαμβάνει τον καθορισμό της μέγιστης ταχύτητας ανά θαλάσσια περιοχή, των διαδικασιών προειδοποίησης, τον καθορισμό των περιοχών αγκυροβόλησης και ελλιμενισμού, τις κατευθυντήριες γραμμές για τους εργαζόμενους κτλ.

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 				
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12</p>	<table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ.:</td> <td>31 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ.:
Αναθ. :	00					
Σελ.:	31 από 34					

- Η αγκυροβόληση θα πρέπει να αποφεύγεται στο μέτρο του δυνατού πάνω από λειμώνες Ποσειδωνίας. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, θα πρέπει να τοποθετηθούν σε ξέφωτα, φιλικά προς τα λιβάδια Ποσειδωνίας συστήματα αγκυρών, ανάλογα με το υπόστρωμα. Ενδεικτικά, κολχιοειδής άγκυρα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε αμμώδη ξέφωτα, άγκυρες βάρους σε μεγάλα αμμώδη ξέφωτα ή άγκυρες πακτωμένες σε βραχώδη ξέφωτα. Σε λειμώνες χωρίς ξέφωτα αλλά με καλά ανεπτυγμένα ριζώματα μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια ειδική οικολογική αγκυροβολία (π.χ. άγκυρες Harmony P).
- Όλα τα πλοία θα πρέπει να συμμορφώνονται με το Σχέδιο Διαχείρισης Θαλάσσιας Κυκλοφορίας (συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής παύσης των δραστηριοτήτων αν ένα θαλάσσιο ερπετό εντοπιστεί εντός ζώνης 50 μέτρων από τα πλοία των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων). Παρατηρητές Θαλάσσιων Θηλαστικών (MMOs) θα επιτηρούν επίσης για θαλάσσιες χελώνες. Όλες οι συγκρούσεις με χελώνες (ή άλλη θαλάσσια μεγαπανίδα) πρέπει να αναφέρονται.
- Θα καθοριστούν όλες οι ζώνες αποκλεισμού της αγκυροβόλησης με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στις περιοχές με κρίσιμα ενδιαίτηματα,

12.5.3.13 Άλλοι όροι

- Για έργα εντός θαλάσσιου χώρου, ο Φορέας του Έργου οφείλει να ενημερώσει την Υδρογραφική Υπηρεσία για την ημερομηνία έναρξης των εργασιών και το προβλεπόμενο πέρας της. Μετά την ολοκλήρωση των έργων θα πρέπει να σταλεί ακριβές βυθομετρικό διάγραμμα και οριζοντιογραφία των εκτελεσθέντων έργων στην Υδρογραφική Υπηρεσία, προκειμένου να ενημερωθούν οι αντίστοιχοι Χάρτες Ελληνικής Έκδοσης (ΧΕΕ) και λοιπές ναυτικές εκδόσεις,
- Ο Φορέας του Έργου οφείλει να μεριμνήσει για τη σήμανση των νέων έργων εντός θαλάσσιου χώρου, τόσο κατά τη διάρκεια κατασκευής τους, όσο και μετά την ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας Φάρων του Πολεμικού Ναυτικού,
- Να ληφθούν όλα τα κατάλληλα μέτρα, ώστε κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών να μη διαταράσσεται η ισορροπία των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων,
- Ο υπεύθυνος περιβαλλοντικής παρακολούθησης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι συλλέγονται όλα τα δεδομένα σχετικά με την συμμόρφωση των κατασκευαστικών εργασιών με τους περιβαλλοντικούς όρους. Ο Φορέας του Έργου είναι υπεύθυνος για τη συλλογή και διάθεση στον υπεύθυνο περιβαλλοντικής παρακολούθησης των σχετικών στοιχείων.

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	 				
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12</p>	<table border="1"> <tr> <td>Αναθ. :</td> <td>00</td> </tr> <tr> <td>Σελ.:</td> <td>32 από 34</td> </tr> </table>	Αναθ. :	00	Σελ.:
Αναθ. :	00					
Σελ.:	32 από 34					

12.5.4 Μέτρα και προϋποθέσεις για τον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη φάση λειτουργίας.

- Να υπάρχει εγκατάσταση δικτύου πυρόσβεσης εγκεκριμένη από την Πυροσβεστική Υπηρεσία, σε όλες τις εγκαταστάσεις του Έργου (Βαλβιδοστάσια, Σταθμοί Συμπίεσης),
- Ο Φορέας του Έργου μεριμνά για την προστασία του περιβάλλοντος, κυρίως για την πρόληψη πυρκαγιών κατά τη φάση λειτουργίας του Έργου και την λήψη μέτρων για την αποφυγή τυχών ατυχημάτων,
- Όλα τα οχήματα και πλοία που χρησιμοποιούνται κατά τη λειτουργία του Έργου θα πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό συμμόρφωσης με τα αντίστοιχα όρια αέριων ρύπων σε ισχύ,
- Να τηρηθούν οι περιβαλλοντικοί όροι που προτείνονται στη ΜΠΕ που συνοδεύει την σχετική Απόφαση και δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω,
- Ο Φορέας του Έργου που έχει την ευθύνη περιβαλλοντικής παρακολούθησης της παρούσας οφείλει να εκπονήσει σχετικό πρόγραμμα και να συντονίζει την εφαρμογή του ώστε να παρακολουθείται η περιβαλλοντική επίδραση του Έργου και η εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων που αφορούν στη λειτουργία του,
- Ο Φορέας του Έργου υποχρεούται, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, στην υποβολή ετήσιας έκθεσης περιβαλλοντικής παρακολούθησης στο τέλος Μαρτίου κάθε έτους.

12.6 Χρονικό διάστημα ισχύος της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Προϋποθέσεις για την ανανέωση και τροποποίησή της

- Οι περιβαλλοντικοί όροι της παρούσας Απόφασης ισχύουν για δέκα έτη από την έκδοσή της, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκε,
- Πριν από την παρέλευση αυτού του χρονικού διαστήματος, ο Φορέας του Έργου οφείλει να εκκινήσει τη διαδικασία ανανέωσης των περιβαλλοντικών όρων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του ν. 4014/2011. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, εάν ο φάκελος ανανέωσης υποβληθεί εμπροθέσμως (τουλάχιστον δύο μήνες πριν τη λήξη ισχύος), για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανανέωσης, οι περιβαλλοντικοί όροι διατηρούνται σε ισχύ,
- Για τον εκσυγχρονισμό, τη βελτίωση, την επέκταση ή την τροποποίηση του Έργου, απαιτείται η τήρηση του άρθρου 6 του ν. 4014/2011. Σε περίπτωση που από τις τακτικές και έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διαπιστωθούν σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή αν παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον που δεν είχαν προβλεφθεί από τη ΜΠΚΕ και την παρούσα Απόφαση, επιβάλλονται πρόσθετοι περιβαλλοντικοί όροι ή

	ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED	
	Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων	Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12

τροποποιούνται οι όροι της Απόφασης αυτής, όπως προβλέπεται στην παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 4014/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του ίδιου νόμου.

12.7 Άλλες Προβλέψεις

- Η παρούσα Απόφαση:
 - Δεν καλύπτει θέματα ασφάλειας έναντι ατυχημάτων ή ασφάλειας και υγιεινής του προσωπικού, τα οποία εξακολουθούν να ρυθμίζονται από τις πάγιες σχετικές με αυτά διατάξεις,
 - Δεν απαλλάσσει τον Φορέα του Έργου από την υποχρέωση έκδοσης όσων άλλων αδειών, εγκρίσεων ή κανονιστικών πράξεων προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία για το Έργο,
 - Έχει εκδοθεί χωρίς να εξεταστούν οι τίτλοι ιδιοκτησίας του χώρου υλοποίησης του Έργου, καθώς και οι όροι και περιορισμοί δόμησης γηπέδων,
 - Δεν συνεπάγεται νομιμοποίηση οποιωνδήποτε αυθαίρετων υφιστάμενων κατασκευών, για τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,
 - Όσα από τα ανωτέρω στοιχεία εξετάστηκαν στη ΜΠΚΕ, έχουν παρατεθεί με ευθύνη του Φορέα του Έργου.
- Η παρούσα Απόφαση ισχύει με την επιφύλαξη ότι δεν αντίκειται σε πολεοδομικές και άλλες ειδικές διατάξεις που κατισχύουν αυτής.

12.8 Υποχρεώσεις σχετικά με τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων

- Η σχετική Απόφαση, η θεωρημένη ΜΠΚΕ, καθώς και επόμενοι φάκελοι ανανέωσης, τροποποίησης, τεχνικών περιβαλλοντικών μελετών μαζί με σχετικές αποφάσεις, θα πρέπει να είναι διαθέσιμα στο χώρο του Έργου κατά τη φάση υλοποίησής του και στην έδρα του φορέα λειτουργίας τους στη συνέχεια. Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να επιδεικνύονται από τον υπόχρεο φορέα σε κάθε αρμόδιο, σύμφωνα με τη νομοθεσία, ελεγκτικό όργανο,
- Ο ιδιοκτήτης του Έργου στη συνέχεια θα πρέπει:
 - Να τηρεί στο εργοτάξιο του Έργου ή στην έδρα του στοιχεία, βάσει των οποίων θα αποδεικνύεται η συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους του Έργου (π.χ. τιμολόγια, συμβάσεις, παραστατικά έγγραφα, μητρώα καταγραφής στοιχείων κ.λπ.),
 - Να επιτρέπει την πρόσβαση στο Έργο σε κάθε αρμόδιο ελεγκτικό όργανο και να διευκολύνουν την διενέργεια του ελέγχου από αυτό,
 - Να παρέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες,

	<p>ΕΡΓΟ ΑΓΩΓΟΥ EASTMED</p>	
	<p>Ελληνικό Τμήμα EastMed – Μελέτη Περιβαλλοντικών και Κοινωνικών Επιπτώσεων</p>	<p>Αρ. Εγγ.: PERM-GREE-ESIA- 0001_0_ESIA-Ch12</p>
		<p>Αναθ. : 00</p>
		<p>Σελ. : 34 από 34</p>

- Να διευκολύνει τον έλεγχο και να συμμορφώνονται στις συστάσεις – υποδείξεις των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων τήρησης των διατάξεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
- Εάν ανακύψουν θέματα κατά την εφαρμογή της παρούσας Απόφασης, τα οποία δεν καλύπτονται από τους όρους αυτής, η επίλυσή τους πραγματοποιείται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν βάσει της θεωρημένης ΜΠΚΕ του Έργου ή και επόμενων φακέλων σχετικών με την περιβαλλοντική του αδειοδότηση,
- Σε περίπτωση πρόκλησης ρύπανσης ή άλλης υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή παράβασης των όρων της Απόφασης αυτής, επιβάλλονται στους υπεύθυνους για την λειτουργία του Έργου οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 28, 29 και 30 του ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν (Νόμος 4819/2021).

12.9 Δημοσιοποίηση

Η επιβαλλόμενη από το νόμο δημοσίευση της παρούσας Απόφασης πραγματοποιείται με την ανάρτησή της στον ειδικό δικτυακό τόπο, στη δικτυακή διεύθυνση aero.greka.gr, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19α του ν. 4014/11 και στην Κ.Υ.Α. υπ' αρ. 21398/2.5.2012 (Β' 1470).

12.10 Νομικές δυνατότητες προσφυγής κατά της παρούσας Απόφασης

Κατά της Απόφασης αυτής χωρεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εντός των πάγιων προθεσμιών που τίθενται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.